

Životné prostredie

„Neexistuje žiadny Plán B, pretože neexistuje žiadna planéta B.“ Pan Ki-mun, bývalý Generálny tajomník OSN

Zodpovedne reagujme na zmenu klímy. Spoločne pripravme efektívne riešenia ochrany životného prostredia a nášho zdravia.

Zmena klímy ako fenomén 21. storočia sa stáva jednou z najväčších výziev environmentálnej politiky. Svetové ekonomické fórum vo svojej [Správe o globálnych rizikách](#) zaradilo extrémne prejavy počasia, krízu z nedostatku vody, prírodné katastrofy a zlyhanie zmierňovania zmeny klímy medzi 5 najväčších rizík súčasnosti.

V Nitre chceme pokračovať v zodpovednej starostlivosti o stromy a zeleň, zvyšovaní miery biodiverzity a revitalizácii parkov a oddychových zón.

Hlásime sa ku koncepcii smerovania k nulovému odpadu - je to proces, spôsob myslenia a dlhodobá vízia.

Zadržiavaním dažďovej vody prispejeme k zlepšeniu mikroklimy a ochladzovaniu rozhorúčeného mesta najmä v lete.

Úspešné projekty / Čo sa nám podarilo v rokoch 2018 – 2022:

- Revitalizácie parkov, lesoparkov a oddychových zón <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33498> – Borina <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/32392> , Brezový háj (<https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33762>), Mestský park - Starý park, Nový park (<https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/44338>), Kasárne pod Zoborom <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/32528> ;
- Založenie pilotných biodiverzitných lúk <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/31831> a rozšírenie trvalkových záhonov <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/31623> a kvetinovej výzdoby <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/31188> v meste <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/32365> ,
- Tisícky vysadených stromov <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/31931> <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33013> , zapojenie firiem <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33954> a komunít <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/31715> do aktivít <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33654>
- Lepšia starostlivosť a ošetrovanie drevín, zelene a stromov - bezpečnejšie parky <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/32806> , cintoríny <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33283> , cyklotrasy <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/32717> ,
- Zavedenie zberu kuchynských bioodpadov do hnedých nádob <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/44339>
- Podpora komunitného kompostovania v KBV vrátane informačnej osvetly (letáky, info tabule) <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/44308>
- Zakúpenie záhradných kompostérov pre domácnosti v IBV <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/44303>
- Podpora triedenia odpadov – zberné nádoby na plasty <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/32638> a papier do IBV <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/44261>
- Budovanie stojísk polopodzemných kontajnerov – efektívny zber zmesového komunálneho odpadu <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33102>
- Kanalizácia – dobudovanie vybraných úsekov kanalizácie zo zdrojov Environmentálneho fondu,

- Spracovanie Stratégie adaptačných opatrení na zmenu klímy pre mesto Nitra,
- Spracovanie Nízkouhlíkovej stratégie mesta Nitra na roky 2021 – 2040
<https://www.nitra.sk/zobraz/sekciiu/nizkoughlikova-strategia-pre-mesto-nitra-10483>
- Spracovanie Generelu zelene,
- Spracovanie Manuálu verejných priestranstiev <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/33792>
- Znižovanie energetickej náročnosti a zlepšovanie technického stavu verejného osvetlenia – výmena za LED
<https://www.nitra.sk/zobraz/sekciiu/vypracovanie-uceloveho-energetickeho-auditu-pre-sustavu-ve-rejneho-osvetlenia-10>
- Nitra získala 1. miesto v národnej súťaži ENVIROMESTO 2021 v oblasti Ochrana ovzdušia
<https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/34150>
- <https://www.nitra.sk/zobraz/obsah/31711>

Opatrenia:

CIEĽ 1	Posilniť odolnosť a znižovať mieru zraniteľnosti voči účinkom klimatických zmien a globálneho otepľovania.	
	OPATRENIA	aktívna podpora zvyšovania miery biodiverzity v meste: <ul style="list-style-type: none"> - zakladanie biodiverzitných lúk, - výsadba trvalkových záhonov, - výsadba stromových alejí v zelených prícestných pásoch a popri exponovaných peších trasách, - umiestňovanie stromov a mobilnej zelene do centra mesta, - podpora komunitných záhrad pri bytových domoch, - zlepšenie manažmentu kosenia verejnej zelene.
		zodpovedná starostlivosť a hodnotenie zdravotného stavu stromov a drevín s dôrazom na potreby lokality, ekologickú účinnosť a bezpečnosť obyvateľov
		pilotné zazeleňovanie striech verejných budov v správe mesta a objektov občianskej vybavenosti s rozlohou nad 300 m ² za účelom tienenia a znižovania tepelných ostrovov v meste
		revitalizácia a modernizácia mestských a lokálnych parkov, oddychových zón, detských ihrísk, vnútroblokov sídiel
		sprístupnenie mestských lesov obyvateľom na prechádzky a oddych s dôrazom na ochranu životného prostredia (v spolupráci s Dolnomestským komposesorátom Nitra p.s.)
		spracovanie a schválenie komplexného klimatického akčného plánu
		podpora spolupráce so sociálno – ekonomickými partnermi pri hľadaní riešení zmierňovania dopadov klimatických zmien
		preferovanie projektov zameraných na zvyšovanie energetickej efektívnosti a znižovanie energetickej náročnosti verejných objektov v správe mesta

		(konkrétne opatrenia nájdete rozpracované v oblasti <i>Financie a majetok</i> - v rámci Cieľa <i>Zvyšovať energetickú hospodárnosť všetkých procesov mesta a mestských organizácií vrátane investovania do obnoviteľných zdrojov energie – zníženie závislosti od dodávateľov energií a znižovanie nákladov na energie vlastnou ekologickou výrobou energií</i>)
CIEĽ 2	Prostredníctvom akčných opatrení, prevencie a vzdelávania znížiť množstvo zmesových komunálnych odpadov a zvýšiť mieru triedenia na 55 %.	
	OPATRENIA	spracovanie a schválenie stratégie nakladania s komunálnymi odpadmi do roku 2030 (analýza, zbieranie dát, návrh opatrení, nastavenie procesov a technologických riešení na postupný prechod na množstvový zber komunálneho odpadu)
		zavedenie spravodlivého a adresného množstvého zberu zmesového komunálneho odpadu: <ul style="list-style-type: none"> - evidenčný systém a pravidelný monitoring smetných nádob v rodinných domoch, - uzamykateľné zberné nádoby na stojiskách v rámci bytových domov – prislúchajúci počet domácností k danému stojisku, - evidencia množstva vyvezeného zmesového komunálneho odpadu zvlášť za každé stojisko, - prepočítanie pomernej výšky nákladov na nakladanie s odpadmi za každé stojisko.
		zavedenie motivačného systému platenia miestnych poplatkov za komunálne odpady (ten, kto vyprodukuje menej komunálneho odpadu, zaplatí o polovicu menej ako ten, kto netriedi vôbec).
		triedenie odpadov bude pohodlnejšie a komfortné: <ul style="list-style-type: none"> - pre rodinné domy postupne nastavíme spôsob zberu všetkých druhov odpadov od prahu dverí (plasty, papier, tetrapacky, plechovky, sklo, textil, elektro), - pre bytové domy budeme rozširovať sieť stojísk polopodzemných kontajnerov s dôrazom na efektívnosť, donáškovú vzdialenosť a finančné možnosti,
		podpora predchádzania vzniku odpadov formou kompostovania (zriadime ďalších 40 komunitných kompostérov)
		zefektívnenie zberu objemného odpadu - „jesenné upratovanie“ presunieme na august - september
		„zelený bod“ na každom podujatí organizovanom mestom a zavedenie povinného používania opakovane použiteľných a kompostovateľných riadov, príborov a pohárov na verejných hromadných podujatiach
		vzdelávacie programy a masívna kampaň určená pre obyvateľov mesta za účelom motivovania k ekologickejšiemu správaniu a zvýšeniu triedenia odpadov

		podpora bezobalových obchodov napr. nulovou výškou nájomného, pokiaľ sú v nájme v mestských budovách a propagácia „zero waste“ prevádzok v mestských médiách
		podpora zriadenia „re - use“ centra opätovného použitia starých, nepotrebných ale funkčných vecí
		energetické zhodnotenie odpadov podľa nás nespĺňa kritériá pre obehové hospodárstvo - nepodporíme spaľovňu odpadov na území mesta
		zaškolenie úradníkov a členov mestskej polície na odhaľovanie porušení resp. nedodržovania ustanovení všeobecne záväzného nariadenia o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi (menej nelegálnych skládok odpadov)
CIEĽ 3	Efektívne a účinné hospodárenie s dažďovou vodou.	
	OPATRENIA	spracovanie zrážkovo – odtokových modelov mesta, ktoré napomôžu pri návrhoch prvkov udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami za pomoci zelenej infraštruktúry
		inovatívne riešenia zachytávania dažďovej vody s dôrazom na jej opätovné využitie a znižovanie nákladov na odvod dažďovej vody: <ul style="list-style-type: none"> - vsakovacie a retenčné nádrže (zachytávanie vody zo striech budov v správe mesta), - dažďové záhrady (pilotne nájomné byty Tehelná a Tokajská) a zberné rigoly.
		trvalo udržateľné mestské odvodňovacie systémy zadržiavania dažďovej vody z komunikácií: <ul style="list-style-type: none"> - vsakovacie priekopy a ryhy, - prícestné vsakovacie pásy, - zatravnňovacie tvárnice.
		technologická modernizácia a kapacitné rozšírenie čistiarne odpadových vôd
		podpora spolupráce s dotknutými inštitúciami a partnermi pri zmierňovaní negatívnych dopadov privalových dažďov – ochrana pred povodňami
		optimalizácia kanalizačnej siete, s dôrazom na dažďovú stokovú sieť (konkrétne opatrenia nájdete rozpracované v oblasti Rozpočet tu - v rámci Cieľa Optimalizácia poplatku za stočné dažďovej vody z miestnych komunikácií)